

Strateginen viestintä ja valmiuslain 106§: onko viestinnän keskittäminen hallinnon järjestämistä vai sananvapauteen puuttumista?

MTS:n webinaari 6.5.2021

Päivi Anttikoski

Valtioneuvoston viestintäjohtaja

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Valmiuslain 106§: hallintoviranomaisten viestintä poikkeusoloissa

- *Väestön tiedonsaannin turvaamiseksi ja viranomaisten viestinnän yhteensovittamiseksi poikkeusoloissa valtionhallinnon viestinnän välitön johto kuuluu valtioneuvoston kanslialle. Valtioneuvoston asetuksella voidaan tarvittaessa perustaa Valtion viestintäkeskus.*
- *Valtioneuvoston kanslia ja Valtion viestintäkeskus voivat antaa viestinnän sisältöä koskevia määräyksiä valtionhallinnon viranomaisille.*
- *Edellä 3 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa valtioneuvoston kanslia ja Valtion viestintäkeskus voivat velvoittaa valtioneuvoston alaisen viranomaisen tai kunnallisen viranomaisen omassa viestinnässään julkaisemaan tietynsisältöisen viestin tai kieltää tietynsisältöisen viestin julkaisemisen.*

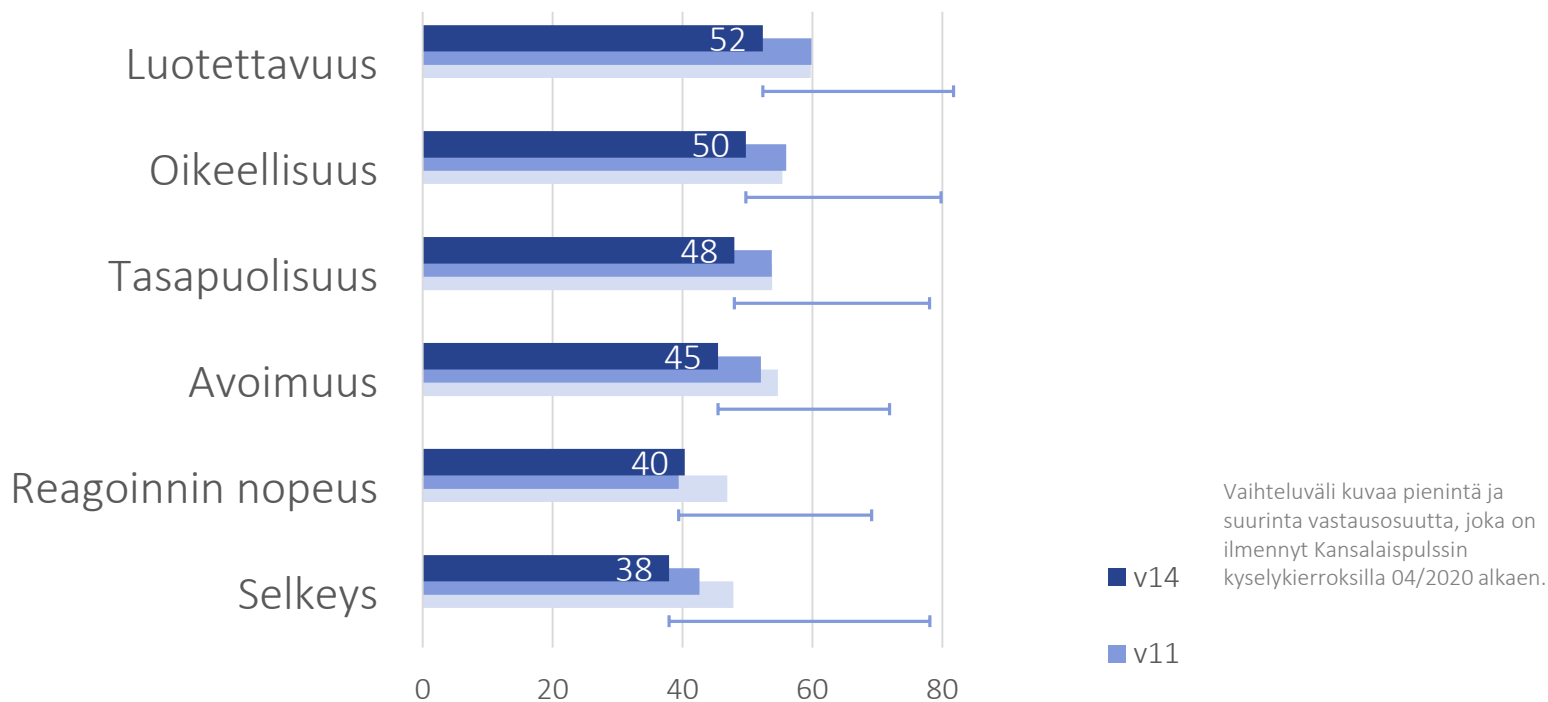
Miksi valmiuslain toimivaltuus oli välttämätöntä ottaa käyttöön?

- Poikkeusolot ja jatkuva koronapandemia aiheuttaneet yhteiskunnassa merkittävää häiriötä.
- **Strategisen viestinnän tekeminen vaikeaa ilman selkeää viestinnän johtamista.**
- **Ihminen ei voi toimia oikein, jos ei ymmärrä kuinka parhaiten suojelee itseään ja muita.**
- Ihmisten toiminta ratkaisee koronaepidemian kulun: välttämätöntä keskittää viestinnän johtaminen ja viranomaisten viestinnän koordinaatio normaalioloja vahvemmin.
- **Viestinnällä voidaan vaikuttaa rajoitustoimien tehoon.**
- Nopea tiedonkulku, luotettava viestinnän tilannekuva, selkeät viestintävastuut, viestinnän koordinointi ja toteuttamisen yhtenäisyys, selkeys, resurssivahvistukset.

Kuinka hyvin seuraavat tekijät mielestäsi toteutuvat viranomaisten viestinnässä koronakriisistä?

(melko hyvin tai hyvin)

Kuinka luotettavana pidät seuraavien ryhmien edustajien julkisuudessa antamia tietoja koronakriisistä?

(luottaa melko paljon tai täydellisesti)

Miksi päätös on hallinnon järjestämistä: tiedonkulku ja yhteinen suunnittelu

- Ministeriöiden ja virastojen tulee pitää viestintäosasto tietoisina niiden koronaviestinnän suunnitelmista ja toimista. Muuten kaikki huolehtivat itsenäisesti viestinnästään.
- Valtioneuvoston kanslian johtama koronaviestintä ei tarkoita itsenäisten viranomaisten tai virkamiesten viestinnän rajoittamista tai sisältöön puuttumista.
- Viranomaisilla ja virkamiehillä on velvollisuus viestiä edelleenkin vastuulleen kuuluvista asioista. Valmiuslain viestinnän johtamista koskevan pykälän käyttöönotto ei tätä velvollisuutta poista.

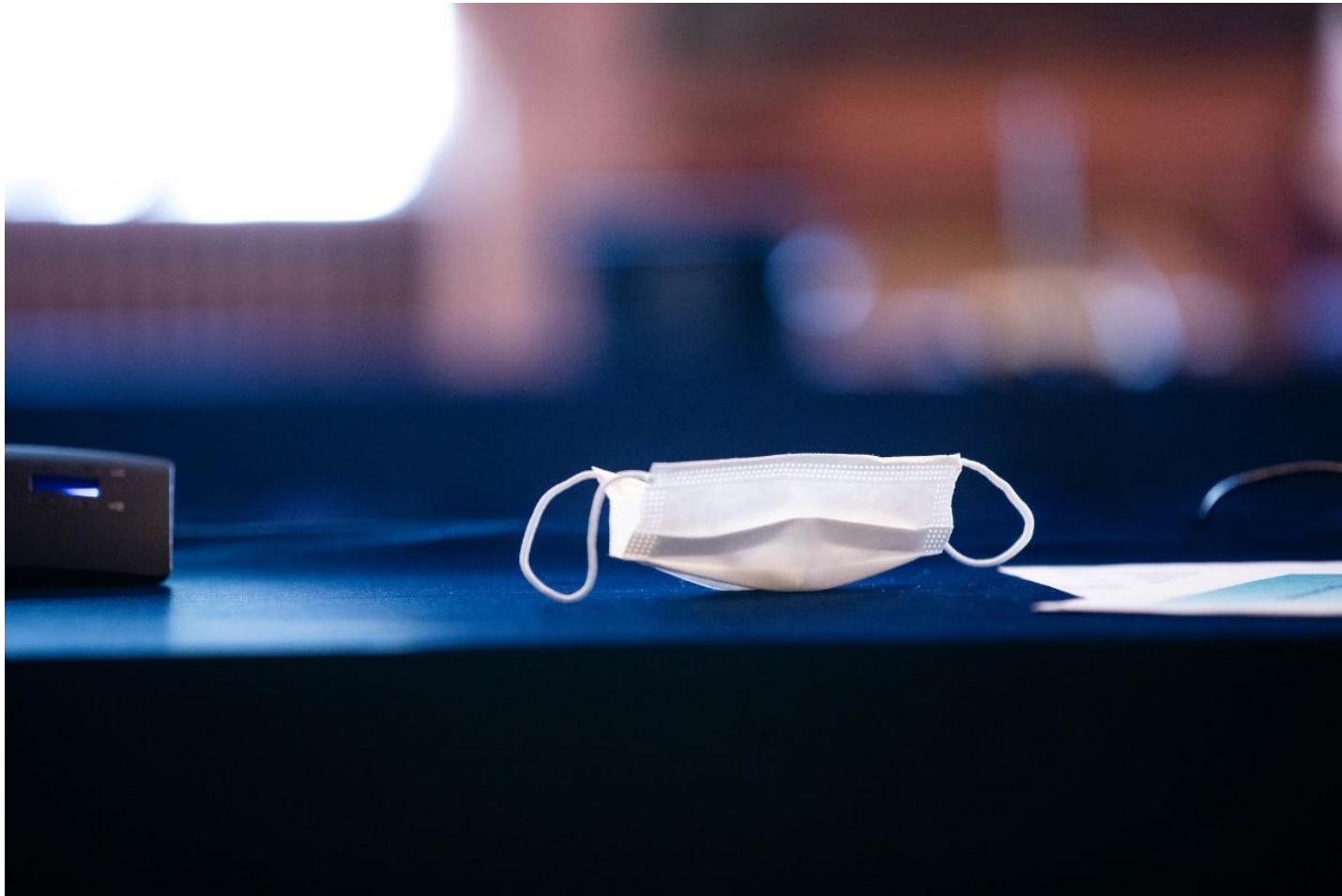
Miten pykälä näkyy käytännössä?

- VNK asetti koronaviestinnän johtoryhmän - mukana 8 ministeriötä (VNK:lla johtovastuu) ja 8 viranomaista (VNK:lla yhteensovittamisvastuu).
- Lisäksi VNK teki pääministerin allekirjoittaman päätöksen, jolla täsmennettiin VNK:n roolia koronaviestinnän johtamisessa ja annettiin tarkempia ohjeita.
- Viestintäosasto antaa tarvittavia määräyksiä ministeriöiden viestintäyksiköille koronaviestinnän tekemiseksi.
- Poikkeusolojen päätyttyä VNK tekee uuden päätöksen, jolla VNK:n johtorooli koronaviestinnässä jatkuu kesän yli.
- Yhteiset työtilat (kaikki eivät toimi samoilla alustoilla), kanavat (esim. Signal), yhteiset materiaalit (yhteinen visuaalinen ilme josta myös pidetään huolta).
- Työ on myös karsimista ja raivaamista!

Mistä media ei kiinnostunut?

- Valmiuslain mukaiset toimivaltuudet **otettiin käyttöön asetuksella.**
- **Asetus määritteli toimivaltuuksien rajat.**
- Valmiuslain 106 § otettiin käyttöön **vain ensimmäinen momentti.**
- **Vain yksi toimittaja oli kiinnostunut kysymään tarkemmin.**
Pääkirjoituksia, kolumneja, analyysejä ja tavallisia juttuja sen sijaan tehtiin lukuisia.

Strategisen viestinnän merkitys

- Tarinoiden merkityksen kasvu
- Johtaminen, viestintä ja tilannekuva
- Viestinnän suunnittelu (kohderyhmät, kanavat, sisällöt ja ydinviestit)
- Viestinnän koordinaatio ja yhdenmukaisuus
- Toimijat ja vastuunkantajien määrittely
- Faktoilla ja aktiivisella viestinnällä valeita, puolitotuuksia ja vääriä tietoja vastaan

Valtioneuvoston strategisen viestinnän tiimi

- Vastaa henkisen kriisinkestävyden Suomi toimii –viestintäkokonaisuudesta ja tukee viranomaisia informaatiovaikuttamiseen varautumisessa ja vastaamisessa.
- Henkinen kriisinkestävyys on yksi yhteiskunnan elintärkeä toiminnoista.
- Hyvä henkinen kriisinkestävyys auttaa ihmisiä ja yhteisöjä kestämään koronakriisin aiheuttamat henkiset paineet paremmin, ja edistää toipumista.
- Strategisessa viestinnässä käytetään VNK:ssa toimivaa käyttäytymistieteellistä hanketta ja sovelletaan käyttäytymistieteellistä tutkimusta viestinnässä.

Henkinen kriisinkestävyys on yhteiskunnan liima

- lisää luottamusta
- vähäinen polarisaatio
- osallisuuden tunne, kuulluksi tuleminen

**Suomi toimii.
Tule mukaan!**

Jo yli vuoden jatkunut koronapandemia on vaikuttanut merkittävällä tavalla arkeemme ja elämäämme. Olemme joutuneet muuttamaan arkirutiinejamme, vähentämään ihmiskontakteja ja etsimään uusia tapoja työskennellä. Jokainen meistä on joutunut sopeutumaan uusiin olosuhteisiin rajoitusten ja poikkeusolojen myötä.

Suomi toimii on valtioneuvoston kanslian koordinoima viestintäkokonaisuus ja yhteistyöhanke, jonka tarkoituksena on vahvistaa ihmisten kriisinkestävyyttä dialogin, yhdessä tekemisen ja arjessa jaksamista edistävien kampanjoiden avulla.

Tältä sivulta löydät tietoa tulevista kampanjoista ja tapahtumista. Vahvistetaan uskoa tulevaisuuteen yhdessä! Viestejä voit jakaa tunneilla:

#SuomiToimii #yhdessä #FinlandFixarDet #tillsammans
#together

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

KIITOS AJASTANNE!

Twitter: @PaiviAnttikoski
@valtioneuvosto
@FinGovernment

Instagram: finnishgovernment